

tægt af, omsat i dansk Mønt, 26,000 Kr. og strækker sig lige ned til en Aarsindtægt af 780 Kr. Huslejens Andel af Aarsindtægten bevæger sig i en Kurve fra 9,20 pCt. for de højeste Indtægter og lige op til 24,10 pCt. for de laveste, men der er et bestemt Sted, hvor der er en Pukkel paa Kurven, og det er netop ved de mindre Mellemstandsindtægter paa 2,600 Kr. op til 3,900 Kr. Der falder Udgiften til Huslejen med størst Vægt i Forhold til Indtægten, der er man oppe paa over 27 pCt. i Modsætning til, hvad der er Tilfældet for den daarligst stillede Del af Arbejderklassen, idet denne altsaa holder sig paa 24,10 pCt. Overalt, siger jeg, i Europas Storbyer, for Resten ogsaa i Amerikas, har dette Spørgsmaal givet Anledning til store Foretagender og til stor Virksomhed fra Staternes og Kommunernes Side, og der er givet store Tilskud i den Anledning; lad mig blot nævne en By som Glasgow, der har udbetalt 42 Mill. Kr. til Afhjælpning af Bolignøden, og man vil kunne nævne Masser af Eksempler i samme Retning. I England har Spørgsmaalet om Bolignøden i de store Stæder givet Anledning til en lang Række af Lovforslag, som er blevet kodificeret i 1890, og som giver Kommunerne og Staten vidtgaende Beføjelser med Hensyn til at nedbryde saadanne usunde Kvarterer, der ikke staar i noget Forhold til Byens og Landets almindelige Kulturstandpunkt, at ekspropriere dem og at foranledige dem ombygget. Det er netop ogsaa det samme Spørgsmaal, som saa vidt jeg husker i det samme Aar, 1890, har givet Anledning til en fuldstændig Omdannelse af hele den kommunale Forvaltning i London, alle de gamle Kirkesogne er blevet ophævet og en helt ny kommunal Styrelse indsat.

Med Hensyn til Forholdene her i København har netop de sidste Dage givet os al mulig Anledning til under Behandlingen af dette Lovforslag at dvæle en lille Smule ved Spørgsmaalet, for saa vidt det vedkommer vor Hovedstad. Vi har set, jeg ved ikke hvad, og ingen ved det vist i dette Øjeblik, et Ulykkestilfælde, et Drab, et Mord, — det kan foreløbig slet ikke oplyses — foregaa netop i et Hus i et af disse Kvarterer. Vi har set, at samtlige Beboere af Huset er død-drukne, saa at man ikke kan faa en Forklaring af dem, og efterhaanden som man putter den ene efter den anden i Arresten, viser det sig, at de har Delirium, saaledes at det ikke er muligt at faa Sagen oplyst. Kort efter følger i det

samme Kvarter et lignende Tilfælde. Det er en Tilfældighed, at det sker netop nu, men der er god Grund til at vise hen til denne Tilfældighed, idet det paa en særlig drastisk Maade viser os, at den Slags Kvarterer kan man ikke have i en By. Den Sag har været oppe før, jeg har talt om den her, og inden det skete, har den været behandlet Aar igennem i Kommunalbestyrelsen. Og spørger man da, hvorfor den ikke er bragt videre, maa jeg sige, at jeg tror, at der fra de to Yderparters Side har været nogen Ængstelse for at tage Sagen op. Den ene Part, Socialdemokratiet, har gerne villet tage Sagen op, naar det kunde faa det gjort saaledes, at det derved kom nogle Skridt frem i Retning af, hvad man kalder Kommunesocialisme. Det konservative Parti har vistnok haft nogen Ængstelse netop for, at Sagen skulde føre til Kommunesocialisme. Men jeg tror ikke, at der er nogen Grund til Forskrækkelse over, at man tager en Sag som denne op, thi naar et saa konservativt Land som England kan faa en saa vidtgaende Lovgivning, og naar de stærke Magter, der stod imod en Omdannelse af hele Londons kommunale Styre, kan slaas med dette Spørgsmaal som Udgangspunkt, tror jeg ikke, man skal være bange for at give Kommunen her vidtgaende Beføjelser og stille de nødvendige Penge til dens Raadighed. Gennem det private Initiativ lader dette Spørgsmaal sig ikke løse for vor Bys Vedkommende af den ganske simple Grund, at det ikke kan betale sig at rive disse Kvarterer ned og bygge dem om. Der maa ydes et Tilskud, men paa den anden Side dog et Tilskud, som ikke kræver mere, end man kan overkomme. Skulde der saa blive sagt, at det er en Tid, hvor der maa gives saa mange Penge ud, saa vil jeg sige, at det kunde jo være en Grund mere til ogsaa at give denne Million, som det vist drejer sig om, eller maaske noget mere i et Øjemed, som vil hæve Byen paa de forskellige Omraader, jeg har omtalt, og for en Sag, som man dog ikke vedblivende kan lade blive liggende uden at maatte vedgaa, at man her i Byen tolererer Forhold, som man ikke kan være bekendt, og som saa langt fra at harmonere med det Kulturstandpunkt, som Landet er saa stolt af, tværtimod staar i stik Strid dermed.

Vender jeg tilbage til Lovforslaget her, maa jeg sige, at jeg tror, det er heldigt, ogsaa for den højtærede Minister, i hvert Fald for den højtærede Trafikmini-